

GOLD - ДОБРИ ПРАКТИКИ ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА

ДАНИИ ЗА ПОЛОЖЕНИЕТО И НУЖДТЕ НА ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА ВЪВ ФРАНЦИЯ

АВТОР: E-SENIORS

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на настоящата публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.
Project number: 2020-1-EL01-KA204-078895

Съфинансиран от програма
„Еразъм+“
на Европейския съюз

НАСЕЛЕНИЕ НА ВЪЗРАСТ НАД 65 ГОДИНИ

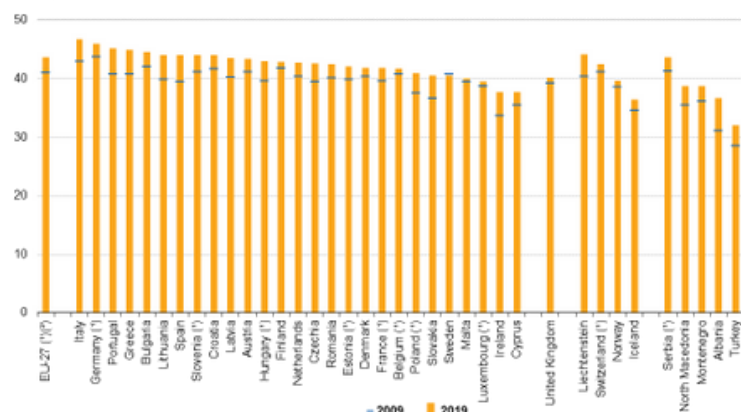

Стареенето на обществото е едно от най-важните предизвикателства, пред които Франция е изправена в момента. Според

Френския институт за демографски изследвания (Institut national d'études démographiques, Ined) на 1. ян. 2021 г. населението на Франция е 65 249.843 души и 13.671.147 над 65 г. (което е 21,0%, от които 6 290 954 (9,6%) на и над 75 г.). За сравнение преди 20 г. те съставляват 15,5%.

Френското население не само нараства, но и застарява. През 2017 г. коефициентът на заетост на хората над 65 години е бил около 3%..

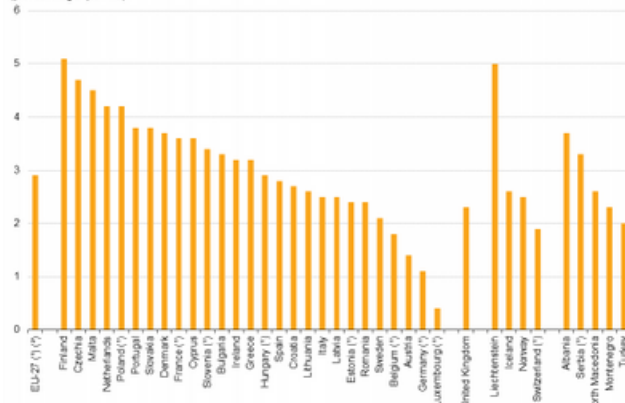
Median age of population, 2009 and 2019 (years)

(*) Break in time series in various years between 2009 and 2019.
(†) 2019: Provisional.
Source: Eurostat (online data code: demo_pjanind)

eurostat

Increase in the share of the population aged 65 years or over between 2009 and 2019 (percentage points)

(*) Break in time series in various years between 2009 and 2019.
(†) Provisional.
Source: Eurostat (online data code: demo_pjanind)

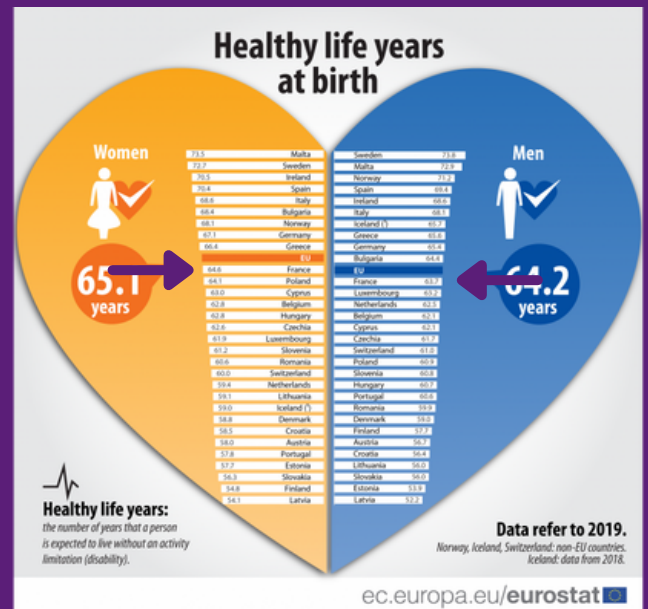
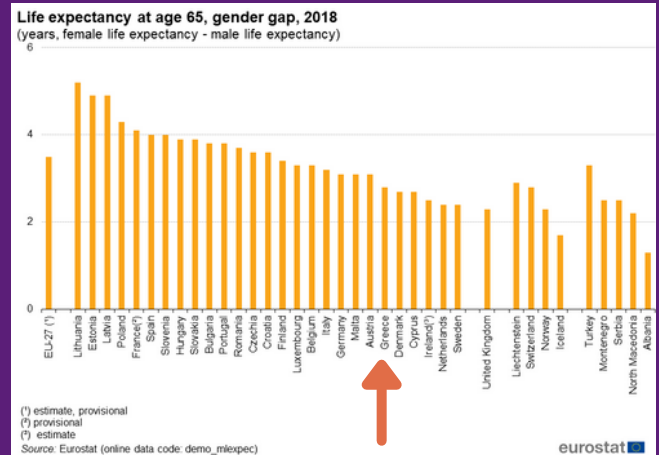
eurostat

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЖИВОТА

Продължителността на живота се увеличава

Във Франция нараства продължителността на живота – един от главните фактори за застаряването на населението. Това е дългосрочна тенденция след Втората световна война, за да достигне 80 години. За сравнение от 1800 до 1900 г. средната продължителност на живота във Франция е нараснала от 30 на около 45 години.

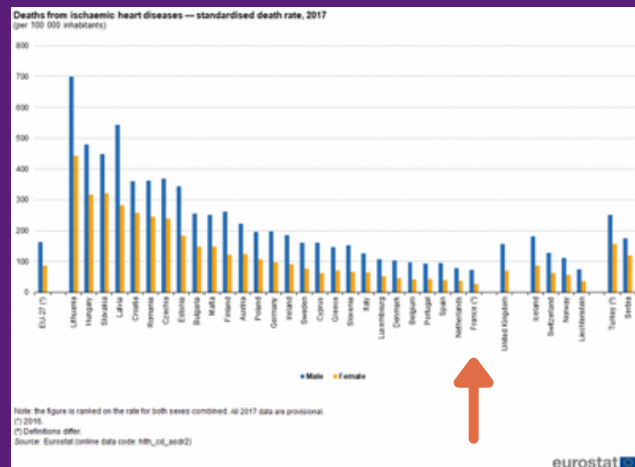
Както в други развити държави френските жени живеят по-дълго от мъжете. През 2015 г. жените са живели над шест години по-дълго от мъжете. Въпреки това разликата в годините на здравословен живот е много по-малка, тъй като жените в голяма част от живота си са с някои увреждания. От 65-г. възраст жените живеят без увреждания само 45% от оставащия си живот (10,7 г. от 23,5 г. последваща продължителност на живота), докато този дял при мъжете е около 50% (9,8 от 19,4 години).

ПРИЧИНИ ЗА СМЪРТНОСТТА

Ракът е водещата причина за смъртността

Ракът е водещата причина за смъртността с 28,5% от всички смъртни случаи през 2014 г., следван от сърдечно-съдовите заболявания, с 25%, но броят на смъртните случаи поради болестта на Алцхаймер и други деменции се е нарастнал бързо след 2000 г.

Causes of death — standardised death rate, 2017
(per 100 000 inhabitants)

	Total									Females		
	Circulatory disease	Heart disease (*)	Cancer (*)	Lung cancer (*)	Colorectal cancer	Respiratory diseases	Diseases of the nervous system	Transport accidents	Suicide	Breast cancer	Cancer of the cervix	Cancer of the uterus
EU-27 (*)	370.5	119.4	257.1	52.9	30.7	75.0	40.3	6.0	10.8	32.7	4.0	6.7
Belgium	262.9	63.4	240.1	32.9	23.3	100.6	31.1	3.3	13.4	34.8	2.9	6.2
Bulgaria	1115.8	194.8	232.8	43.7	33.3	67.7	13.0	8.2	9.8	29.4	8.9	9.1
Czechia	586.1	292.3	273.8	53.1	36.7	90.9	36.6	6.9	13.2	28.7	5.7	7.4
Denmark	242.3	70.1	287.9	66.8	33.7	123.5	48.4	3.6	10.5	37.2	3.1	5.2
Germany	383.7	136.1	248.0	49.7	26.5	75.2	34.9	4.2	10.6	35.8	3.3	5.2
Estonia	633.8	240.1	288.2	48.4	37.8	43.2	23.3	5.0	17.3	31.8	8.9	6.9
Ireland	290.1	133.0	270.9	36.5	30.8	133.5	48.5	3.1	8.4	37.8	4.3	6.9
Greece	368.1	105.5	246.7	61.0	21.8	107.5	29.6	8.1	4.5	32.2	2.1	3.8
Spain	238.3	83.7	228.5	47.9	31.8	100.5	51.3	4.4	7.5	23.7	2.6	5.9
France (*)	197.2	46.8	243.8	48.7	26.3	57.0	53.4	5.0	13.2	33.1	2.3	7.3
Croatia	637.0	301.8	323.3	68.4	48.4	82.8	30.8	9.9	14.8	34.9	4.6	8.0
Italy	306.5	89.9	238.3	40.5	26.8	70.0	40.7	3.7	6.0	32.1	1.3	6.0
Cyprus	358.7	107.4	211.8	43.4	21.1	116.3	40.1	7.1	4.1	34.9	2.5	4.1
Latvia	841.8	269.8	298.7	48.9	32.3	43.0	24.4	8.2	17.9	34.0	9.2	11.4
Lithuania	822.1	536.2	274.2	42.3	31.6	46.7	24.4	8.7	25.8	26.8	11.3	8.1
Luxembourg	285.6	74.4	238.3	50.8	25.1	71.1	41.6	3.4	9.5	40.3	1.4	3.8
Hungary	764.1	381.2	342.1	89.2	33.1	89.6	23.7	8.5	16.7	37.4	6.8	7.5
Malta	334.5	180.3	224.6	41.2	33.3	103.8	24.7	4.6	5.3	28.1	3.1	3.1
Netherlands	257.2	55.0	279.9	63.5	32.0	86.8	56.0	4.2	11.3	34.9	2.3	3.6
Austria	391.9	164.9	236.2	45.5	25.0	62.9	37.3	5.2	13.9	31.7	3.3	5.2
Poland	545.2	143.2	293.6	67.0	37.1	84.2	19.8	9.4	11.7	33.4	8.0	9.5
Portugal	289.8	64.6	245.2	38.0	34.2	116.2	33.8	7.8	9.6	27.5	3.4	6.6
Romania	899.6	296.7	276.3	34.1	34.6	87.3	24.6	12.5	9.9	33.2	14.8	6.2
Slovenia	430.0	101.3	308.1	58.9	33.7	66.8	31.6	6.7	19.6	36.1	3.7	8.4
Slovakia	652.9	375.3	314.9	49.5	46.9	93.8	27.5	7.5	7.2	40.7	7.4	10.1
Finland	343.0	177.5	219.2	39.1	24.0	36.8	168.7	5.2	10.0	28.7	1.8	6.2
Sweden	309.4	111.7	231.6	38.3	27.9	67.1	54.1	2.9	12.2	26.4	2.9	6.7
United Kingdom	249.9	108.8	273.6	58.1	28.0	136.0	62.2	2.5	7.5	33.6	2.6	7.1
Iceland	289.7	128.8	237.5	49.7	23.5	101.0	103.2	2.7	9.8	30.1	4.7	5.4
Liechtenstein	301.5	50.2	186.0	39.4	24.2	113.4	19.4	9.4	14.2	31.8	5.2	21.6
Norway	232.7	79.8	241.7	47.6	36.0	103.9	50.1	3.0	11.6	23.3	3.0	6.0
Switzerland	262.4	89.0	214.8	41.5	22.1	58.2	44.1	3.7	12.4	29.8	1.5	4.5
Serbia	882.3	144.9	296.6	69.3	37.7	81.6	42.6	8.3	14.3	44.5	12.3	8.1
Turkey (*)	319.5	198.8	196.1	36.9	19.1	130.6	67.5	10.5	3.8	15.9	1.9	4.4

(*) Ischaemic heart diseases.

(*) Malignant neoplasms.

(*) Malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung.

(*) 2016.

(*) Definitions differ.

Source: Eurostat (online data code: hth_csd_asd2)

ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ИКОНОМИКАТА

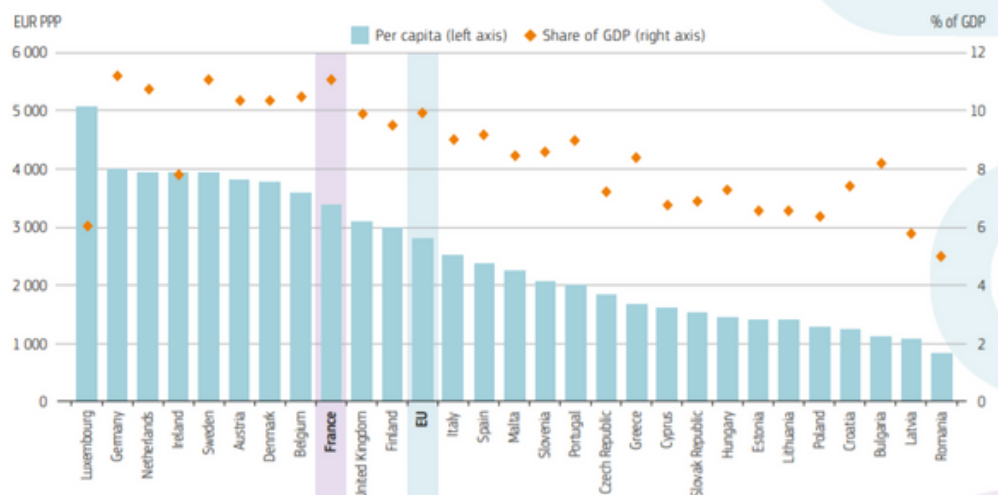
Франция е на девето място сред страните от ЕС по разходи за здраве на глава от населението през 2015 г. (3 342 евро на глава от населението). Въпреки това като дял от БВП разходите за здравеопазване във Франция са на второ място (след Германия) с 11,1% от БВП.

Разходите за здравеопазване във Франция нарастват с умерени темпове през последното десетилетие. Въпреки това, тъй като разходите за здраве изпреварват ръста икономиката, дялът на разходите за здравеопазване в БВП са нарастнали с почти един процентен пункт от 2005 г.

	OFFICIAL NUMBER		UNOFFICIAL NUMBER		1 - Legal recognition of carers	2 - Identification	3 - Needs Assessment	SUPPORT TO CARE			9 - SOCIAL INCLUSION/PROTECTION		
	Number of carers	% of population with caring responsibilities	Number of carers	% of population with caring responsibilities				5 - Access to information	7 - Respite care	8 - Training	Financial compensation (direct or indirect)	Carers' leave	Pension credits
AT	290.000	3,5%	457.000	5,2%	✓	---	---	---	✓	✓	✓	✓	✓
BE	870.000	9,4%	1.965.250	17,5%	✓	✓	✗	---	✓	✓	✓	✓	✓
BG	N/A	N/A	N/A	N/A	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗
CH	330.000	5,9%	1.047.168	10,8%	---	✗	✗	---	---	---	---	✗	✗
CY	N/A	N/A	N/A	N/A	✗	✗	✗	---	✓	---	✗	✗	✗
CZ	281.000	2,7%	1.263.600	12%	---	---	✗	---	✗	---	✓	✓	✗
DE	273.000	2%	18.079.600	22%	✓	---	---	✓	✓	✓	✓	✓	✓
DK	20.000	0,4%	100.000	7,7%	✗	---	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
EE	N/A	N/A	100.000	7,7%	✗	✗	✗	✓	✗	✓	---	---	✗
EL	273.000	2,5%	3.665.200	34,0%	✗	✗	✗	---	✗	---	✗	---	✗
ES	7.232.310	15,3%	9.541.080	20,4%	---	---	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗
FI	N/A	N/A	700.000	12,6%	✓	---	---	✓	✓	✓	✓	✓	✗
FR	8.300.000	12,4%	11.000.000	19,6%	✓	---	---	✓	✓	✓	✓	✓	---
HR	N/A	N/A	N/A	N/A	✗	✗	✗	✗	---	✗	---	---	---
HU	N/A	N/A	450.000	7%	✗	✗	✗	✗	✓	✗	---	✓	✗
IE	195.263	4,1%	391.260	8%	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
IT	4.035.000	7,0%	16.119.600	26,5%	---	✗	✗	✓	✓	✓	✓	---	---
LV	N/A	N/A	125.497	13,8%	✗	✗	✗	✓	✓	✓	---	---	✗
LT	N/A	N/A	236.980	8,2%	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	---	✗
LU	4.752	1,0%											
MT	N/A	N/A											
NL	4.400.000	25,9%											
NO	N/A	N/A											
PL	1.214.000	3,2%											
PT	1.100.000	12,5%											
RO	N/A	N/A											
SE	1.300.000	13,7%											
SI	N/A	N/A											
SK	58.000	1,1%											
UK	6.500.000	10,4%											

Figure 6. Health spending in France is higher than in most other EU countries

Source: OECD Health Statistics, Eurostat Database, WHO Global Health Expenditure Database (data refer to 2015)

СОЦИАЛНИ ГРИЖИ

Политики за социални грижи в здравеопазването

Една от най-важните политики за социални грижи е осигурителната система за старост, създадена след Втората световна война. Засяга работниците от частния и публичния сектор.

Застаряването на населението създава нови предизвикателства пред здравната система. Във Франция дългосрочните грижи се разглеждат като основен въпрос в социалната политика. Той е свързан с концепцията за зависимост, която означава „риск от зависимост“ или „риск от загуба на автономия“. Правителство го добавя към старостта, болестите, семейната несигурност и трудовите злоупотреби.

През 1997 г. е приета програма за социално подпомагане (*Prestation Specifique Dependance* - Специално обезщетение за зависимост), насочена към нуждите на възрастните хора с ниски доходи. През 2002 г. е заменена с друга, наречена *Allocation Personnalisee d'Autonomie* (Персонална надбавка за автономия).

Има три вида болнични услуги за гериатрични услуги за възрастни: **кратка пътека (court sejour) средна пътека (moyen sejour) и дълга пътека (long sejour).**

Краткият престой е за хора с остри гериатрични заболявания, за да им се осигури подходяща медицинска помощ и да се запази автономията им.

Средната пътека е за последващи грижи и рехабилитация (SSR - Soins de Suite et de Readaptation) и за улесняване на завръщането им у дома.

Дългият престой е за звена за дългосрочни грижи (USLD - Unites de Soins de Longue Duree), т.е. за хора, които се нуждаят от постоянен медицински контрол при значителна загуба на автономност.

Що се отнася до лекарите, през 2019 г. във Франция има 2 142 гериатри от общо 226 619 лекари.

Домове за възрастни хора

През 2003 г. френското правителство стартира плана за старост и солидарност (2003-2006 г.) като реакция на горещата вълна през същата година, довела до смъртта на 15 000 възрастни. Тази програма позволи огромни инвестиции за изграждане или обновяване на старчески домове.

По-късно, през 2007-2009 г., правителството инициира национална кампания срещу насилието над възрастни - „**Bien Vieillir**“ („Добро стареене“) за подобряване на здравословното стареене.

Други осъществени инициативи са **5-годишен план за Алцхаймер (2008-2012)**, план срещу болката (2006-2010), план за палиативни грижи (2008-2012) и план за превенция на самоубийствата (2011-2014).

Според Дирекцията за проучване, изследвания, оценка и статистика (Drees) през 2015 г. във Франция има 10600 домове за възрастни хора.

Дневни центрове

Има различни видове дневни центрове - предназначени за хора, живеещи у дома си, и такива за хора, страдащи от болестта на Алцхаймер или подобни заболявания.

В първите хората могат да останат за определен период от време (от половин ден до няколко дни през седмицата). Там възрастните се възползват от дейности, които ги стимулират и поддържат тяхната автономия. Постъпването във втория тип дневни центрове е възможно след диагноза, установяваща наличието на невродегенеративни нарушения по отношение на паметта.

ОСНОВНИ ВЪПРОСИ

Загуба на автономност

Според Националния институт за статистика и икономически изследвания (INSEE) повечето хора на възраст 65 или повече години живеят в дома си до напреднала възраст. През 2015 г. приблизително 2% от хората на възраст 65-74 г. живеят в институционални условия (делът се увеличава с възрастта - 21% от тези на 85 и повече години). Причината за този избор в по-голямата си част се дължи на загуба на автономност и влошаване на здравето.

Социална изолация

Френското правителство създаде Стратегическия комитет за борба с изолацията на възрастните хора по инициатива на Брижит Бургиньон (делегиран министър по автономността). По време на първото блокиране във Франция през пролетта на 2020 г. имаше 720 000 изолирани възрастни хора. През декември 2015 г. законът за „адаптиране на обществото към застаряването“, лансиран от тогавашния делегиран министър за възрастните хора Мишел Делоне, очертава основните участници в структурата Monalisa за „национална мобилизация срещу изолацията на възрастните“.

Стратегическият комитет подобрява „мобилността на гражданите“ за младите и подкрепя инициативи за насърчаване връзката между поколенията, например побратимяване на старчески домове с училища.

Асоциации за борба срещу изолацията организират семинари, например софрولوجични, философски, по писане и четене, с цел насърчаване на социалните връзки и обмен. Това помага на бенефициентите да запазят своята автономност и да поддържат контакти с хора от всички поколения.

За ограничаване на социалната изолация, поддържане на човешкото взаимодействие, но и за борба срещу разделението между поколенията във Франция съществуват „междупоколенчески жилища“, тоест възрастният приема млад човек да живее с него под един покрив. Тези жилища се основават на принципа на „подарък срещу подарък“, тоест възрастните хора предоставят стая за млад човек срещу приноса на последния с участие в ежедневието (малко присъствие, помощ с хранителните стоки ...).

Бедност

Бедността сред възрастните хора е реалност. 49% от французите над 60 г. се страхуват от финансова несигурност, 13% от възрастните не успяват да свържат двата края, сред тях 6% не могат да не превишават бюджета си, а 7% декларират, че им е все по-трудно да се справят. Тези 13% от възрастните хора, които изпитват големи финансови затруднения, са свръхпредставени сред жените, чиито пенсии са предимно много по-ниски от тези на мъжете поради разликите в заплатите.

Основните разходи на възрастните са свързани със здравето (за зъболекар и оптика са най-проблемни) и енергията (електричество, отопление и др.); 35% от тях изпитват трудности в това отношение.

Недостиг на старчески домове

Според Дирекцията за проучвания, изследвания, оценки и статистика (Drees) липсва подкрепа в домовете за възрастни хора. През 2015 г. 44% от старческите домове съобщават за трудности при набирането на персонал; 9% от старческите домове имат поне едно свободно място за болногледач за повече от 6 месеца, а 10% от тях имат поне едно свободно място за лекар-ординатор за повече от 6 месеца.

Използване на ИКТ

Според неправителствената организация Les Petits Freres des Pauvres 4 милиона възрастни хора на и над 60 г. не използват интернет; 14% от възрастните хора на възраст 60-70 години са електронно изключени. Това дигитално изключване засяга особено над 1,7 мил. души над 80 години.

Дигиталното изключване става утежняващ фактор за изолацията. Във Франция през 2017 г. 900 000 възрастни са без никакъв контакт (семејство, приятели), а 300 000 - в състояние на „социална смърт“ без никакъв социален контакт. Изолацията се засили с пандемията. Повече от 720 000 възрастни хора не са имали контакт със семействата си през първия локдаун, 650 000 не са имали с кого да си говорят.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

The main priorities for empowering people over 65 years old are:

- ✓ Засилване на социалния живот и социалните връзки (особено междупоколенческите)
- ✓ Подобряване на системата на здравеопазването
- ✓ Засилване ангажирането на възрастните в хобита, мобилност, пътуване, социализация
- ✓ Обучение по ИК технологии

PECYPCN

1. Ined. (2021, February) Population par groupe d'âges au 1er Janvier 2021. Retrieved from <https://www.ined.fr/fr/tout-savoir-population/ciffres/france/structure-population/population-ages/>
2. Insee. Carrère, A., & Dubost, C. (2018, November 20). État de santé et dépendance des seniors. Retrieved from <https://www.insee.fr/fr/statistiques/3646032?sommaire=3646226>
3. Les Petits Frères des Pauvres. Contre l'exclusion numérique de 4 millions de personnes âgées. (2019, January 24). Retrieved from <https://www.petitsfreresdespauvres.fr/informer/prises-de-positions/contre-l-exclusion-numerique-de-4-millions-de-personnes-agees>
- 4 Franceinfo seniors. Marié, F. (2020, October 25). Près 'un million de personnes âgées vivent isolées Aujourd'hui en France, en 2020. Retrieved from https://www.francetvinfo.fr/replay-radio/france-info-seniors/franceinfo-seniors-pres-d-un-million-de-personnes-agees-vivent-isolees-aujourd-hui-en-france-en-2020_4137113.html
- 5 Béland, D., & Viriot Durandal, J. (2012, December). (PDF) Aging in FRANCE: Population Trends, policy issues, and research institutions. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/233878526_Aging_in_France_Population_Trends_Policy_Issues_and_Research_Institutions
- 6 Les services hospitaliers. Retrieved from <http://www.maisons-de-retraite.fr/Bien-choisir-sa-maison-de-retraite/Les-differents-types-d-etablissement/Les-services-hospitaliers>
- 7 Chiffres CLÉS: Gériatre. (2020, August 06). Retrieved from <https://www.profilmedecin.fr/contenu/chiffres-cles-medecin-geriatre/#:~:text=En%202019%2C%20les%20g%C3%A9riatres%20sont,l%27%2C%20%20moyen%20par%20sexe.>
- 8 Béland, D., & Viriot Durandal, J. (2012, December). (PDF) Aging in FRANCE: Population Trends, policy issues, and research institutions. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/233878526_Aging_in_France_Population_Trends_Policy_Issues_and_Research_Institutions
- 9 Drees. Infographie : L'hébergement des personnes âgées en établissement - les chiffres clés Retrieved from <https://drees.solidarites-sante.gouv.fr/infographie-video/infographie-lhebergement-des-personnes-agees-en-etablissement-les-chiffres-cles>
10. Viry, F., Vincent-royol, P., & Rimbault, T. L'accueil de jour. Retrieved from <http://www.maisons-de-retraite.fr/Bien-choisir-sa-maison-de-retraite/Les-differents-types-d-etablissement/Les-hebergements-temporaires-et-accueils-a-temps-partiel/L-accueil-de-jour>

РЕСУРСИ

11 Ipsos. Mercier, E., & Lama, A. (2017, September 18). La crainte de connaître la pauvreté est en hausse chez les seniors. Retrieved from

<https://www.ipsos.com/fr-fr/la-crainte-de-connaître-la-pauvrete-est-en-hausse-chez-les-seniors>

12 Jérôme, B. (2021, February 16). Un Comité mis en place pour lutter contre l'isolement des personnes âgées. Retrieved from

https://www.lemonde.fr/societe/article/2021/02/16/un-comite-mis-en-place-pour-lutter-contre-l-isolement-des-personnes-agees_6070133_3224.html

13 Le Carrefour des solidarités. (2021, March 03). Retrieved from

<https://www.fmdc.fr/nos-services/le-carrefour-des-solidarites/>

14 L'hébergement intergénérationnel et solidaire. Retrieved from

<https://www.logement-solidaire.org/decouvrez-lhebergement-intergenerationnel-et-solidaire>

15 Drees. Infographie : L'hébergement des personnes âgées en établissement - les chiffres clés Retrieved from

<https://drees.solidarites-sante.gouv.fr/infographie-video/infographie-lhebergement-des-personnes-agees-en-etablissement-les-chiffres-cles>